

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขขององค์กร
บริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ
วิธีการดำเนินการศึกษาประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือน ในเขต องค์การ
บริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง ประกอบไปด้วย 7 หมู่บ้าน คือ บ้านพักกาม บ้านงานเหนือ
บ้านหวานน้อย บ้านงานใต้ บ้านอุดมสุข บ้านงาน บ้านท่าโพธิ์ รวม 1,039 ครัวเรือน
(องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง, 2551 : 4)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือนในเขตองค์การ
บริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ กำหนดขึ้นตามวิธีของ Taro
Yamane ด้วยความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งจะได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 289 คน
ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของ
หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านพักกาม จำนวนประชากร 111 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.68
จำนวนได้กลุ่มตัวอย่าง 31 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 2 บ้านงานเหนือ จำนวนประชากร 158 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.21
จำนวนได้กลุ่มตัวอย่าง 44 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 3 บ้านหวานน้อย จำนวนประชากร 147 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 14.15
คำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 41 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 4 บ้านจานใต้ จำนวนประชากร 125 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.03
คำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 35 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 5 บ้านอุดมสุข จำนวนประชากร 133 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.80
คำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 37 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 6 บ้านจาน จำนวนประชากร 151 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 14.53
คำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 42 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 7 บ้านท่าโพธิ์ จำนวนประชากร 214 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.60
คำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 59 ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ ยามานะ (Taro Yamane)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตร $n = \frac{1,039}{1 + 1,039(0.05)^2}$

$$n = 289$$

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง อีกเช่นเดียวกัน ซึ่งมี 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ที่ตั้งบ้านเรือน

ส่วนที่ 2 คำตามเกี่ยวกับข้อมูลการวัดระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวงในการกิจกรรมอำนวยหน้าที่ ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางนำ้และทางบก มีจำนวน 4 ชื่อ
 2. รักษาความสะอาดถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมลฝอย และสิ่งปฏิกูล มีจำนวน 4 ชื่อ
 3. ป้องกันโรคและระจับโรคติดต่อ มีจำนวน 3 ชื่อ
 4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีจำนวน 4 ชื่อ
 5. ส่งเสริมพัฒนาศศิริ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ มีจำนวน 6 ชื่อ
 6. บำรุงรักษาศิลปะ จาริตระบบเพลี่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น มีจำนวน 7 ชื่อ
 7. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร มีจำนวน 6 ชื่อ
 8. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น มีจำนวน 3 ชื่อ
 9. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ มีจำนวน 3 ชื่อ
 10. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร มีจำนวน 4 ชื่อ
- ซึ่งคำตอบของแบบสอบถามดังกล่าวได้กำหนดค่าคะแนนไว้ 5 ระดับ
- ส่วนที่ 3 คำตามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการให้บริการสาธารณสุข เป็นคำตามปลายเปิด มีจำนวน 2 ชื่อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีการให้คะแนนแบบเดียวกันทุกชื่อ โดยกำหนดในแต่ละชื่อมีคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 (ตามลักษณะการตอบระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) ที่ผู้ศึกษาทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่างๆจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรบริหารส่วนตำบล การให้บริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบล ทุ่งเขาหลวงตามแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้ในการศึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของ การศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายเปิด

3. วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่า IOC (Index of Congruence) มีค่าดังนี้ ความสอดคล้องเท่ากับ 0.50

4. นำร่างแบบสอบถาม datum อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ที่ทำงานเกี่ยวกับหน่วยงานท้องถิ่น งานบริการ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา ทำการตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย

4.1 นายประจักษ์ วิเชียรสาร ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน 7ว เทศบาลเมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4.2 นายอธิวัฒน์ ศรีเที่ยง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนิคมสายไหม 12 ได้ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(กศ.ม.) สาขา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้องชัดเจนของภาษา

4.3 นางเยาวนิษฐ์ อรัญวาส ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาลัย จำกัดรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลการวิจัย และออกแบบเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง แก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง แล้วนำไปทดลอง (Tryout) กับประชาชนในเขตตำบลทุ่งเทาหลวง อำเภอทุ่งเทาหลวง จังหวัด ร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณเชื่อมั่น (reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ สมบูรณ์ โดยวิธีการหาค่าตั้มประสิทธิ์เฉลี่ยวซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.942

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาจัดทำผู้ช่วยศึกษาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล เพื่อทำหน้าที่

1.1 แจกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบที่บ้านเลขที่ในแต่ละหมู่บ้าน ของกลุ่มตัวอย่างที่รับแบบสอบถามเพื่อป้องกันการแจกแบบสอบถามซ้ำซ้อนและสะดวกในการรับคืนแบบสอบถาม

1.2 อ่านคำตามในแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามฟัง กรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่สามารถอ่านแบบสอบถามได้

1.3 รับคืนแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ช่วยศึกษาเหล่านี้ ผู้ศึกษาจะอบรมซึ่งกันและกันวิธีการใช้แบบสอบถาม จนผู้ช่วยศึกษามีความรู้ความชำนาญ สามารถใช้เครื่องมือชุดนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลได้ และให้ผู้ช่วยศึกษารู้ว่าต้องการศึกษาและความอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน

2. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบ ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดพบว่ามีความสมบูรณ์ ร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

หมายเหตุ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จำแนกแบบสอบถามตามเขตที่ตั้งบ้านเรือนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด แยกเป็นขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยาย

2. ข้อมูลส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุของค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้านและรายข้อ แล้วแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปล

ความหมายเพื่อบรรยายถ้ามูละของข้อมูล นำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยาย โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจให้คะแนนแบบสอบถาม ผู้ศึกษาเลือกใช้ระดับความพึงพอใจ โดยการวัดระดับความพึงพอใจแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดระดับความพึงพอใจเป็นเลขระดับคะแนน 5 ระดับ ของ (บุญชุม ศรีสะอาด.2543 : 100) ดังนี้

มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจมาก	ให้ 4	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้ 3	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจน้อย	ให้ 2	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1	คะแนน

ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้เทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 - 4.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ในการเลือกคำตอบใช้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริงในความรู้สึก และข้อมูลที่เป็นจริงของผู้รับบริการมากที่สุด

3. ข้อมูลส่วนที่ 3 ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด นำมาวิเคราะห์เนื้อหาเรียงลำดับความถี่แต่ละประเด็น แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยาย